

1. El poema primero (pierwszy wiersz)

“Proverbios y cantares”

Antonio Machado

I

Nunca perseguí la gloria
ni dejar en la memoria
de los hombres mi canción;
yo amo los mundos sutiles,
ingrávidos y gentiles
como pompas de jabón.
Me gusta verlos pintarse
de sol y grana, volar
bajo el cielo azul, temblar
súbitamente y quebrarse.

XXIX

Caminante, son tus huellas
el camino, y nada más;
caminante, no hay camino,
se hace camino al andar.
Al andar se hace camino
y al volver la vista atrás
se ve la senda que nunca
se ha de volver a pisar.
Caminante no hay camino
sino estrellas en la mar.

XLIV

Todo pasa y todo queda,
pero lo nuestro es pasar,
pasar haciendo caminos,
caminos sobre la mar.

„Przysłowia i pieśni”

I

Nigdy mi się nie marzyło,
Że poezji mojej siłą
W pamięci zostanę.
Kocham światy delikatne,
Lekkie i na wiatr podatne,
Jak bańki mydlane.
Gdy szybują tak w błękicie,
Lubię patrzeć, jak się mieniają
Złotem słońca i czerwienią
Nagle drgną - i tracą życie.

XXIX

Bacz, wędrowcze: wszak twe tropy
Tworzą drogę; tylko one.
Bacz, wędrowcze: nie ma drogi
Prócz tej, którą maszerujesz.
Tak wędrując, tworzysz drogi;
Gdy spojrzenie wstecz zwrócone,
Ujrzysz szlak, którego nigdy
Po raz drugi nie znajdujesz.
Bacz, wędrowcze: nie ma drogi,
Gdy jej w morzu nie wysnujesz.

XLIV

Wszystko mija lub zostaje,
Naszą rzeczą przemijanie;
Przemijając, wodną drogę
Zostawiamy w morskiej pianie.

2. El poema segundo (drugi wiersz)

“Miraba a la mar la vaca”

Miguel de Unamuno

Miraba a la mar la vaca
y a la vaca la mar;
en la resaca, la mar reía
y la vaca la risa no veía... La vaca está debajo de la
risa -y del llanto,
es decir, por encima, en la repisa- del infinito
donde se quiebra en espuma el quebranto
y en silencio el grito...
Los ánades sobre la mar volando
miran la mar, no el cielo -a sus entranas
pasan en bando- que es su consuelo,
y se van a otras costas nunca extranas...
Los peces son los que no ven la mar
y a las olas se asoman
para mirar al cielo,
mirada de que toman
su fe para nadar, que es su volar.
No, yo no sueño la vida,
es la vida la que me suena a mí,
y si el sueño me olvida
he de olvidarme al cabo que viví.
Miraba a la mar la vaca;
la vaca era la mar, se hacía mar,
y la mar era otra vaca...
No nada la vaca ni vuela;
mira la mar, respira aire del cielo
y pisa en el suelo...
La mar no nada ni el cielo vuela;
sobre la tierra se apoya la mar,
sobre la tierra la mar y el cielo
y es su volar.

„Patrzyła na morze krowa”

Patrzyła na morze krowa
i na krowę morze też;
gdy głowę fala chowa, toń się śmieje,
lecz krowa ni się spodzieje.
Bo jest pod śmiechem krowa - i pod łkaniem,
znaczy, na górnej półce chowa się bezmiar,
gdzie załamuje się w pianie załamanie,
a w ciszy milkną echa gwaru...
Kaczki nad falami morza szybujące
patrzą na morze, nie w nieba wnętrzości;
stadem lecą w słońce - otuchy im trzeba
w drodze ku wybrzeżu, co zawsze ugości.
To ryby widzieć morza nie są w stanie,
więc podpływają do fal,
żeby popatrzeć na niebo
i zyskują patrząc w dal
wiarę w pływanie, bo to ich latanie.
Nie, mi się nie śni, że żyję,
to życie śni sobie o mnie;
gdy w niepamięci sen mnie zaszyje,
że żyłem, przyjdzie mi też zapomnieć.
Patrzyła na morze krowa;
krowa nim była, stawiała się nim,
a morze to była kolejna krowa...
Nie pływa krowa ni lata,
Oddycha niebem, patrzy na morze
i stąpa po ugorze...
Morze nie pływa i niebo nie lata;
na ziemi opiera się morze
na ziemi morze i niebo
i to lot świata.

3. El poema tercero (trzeci wiersz)

„Recuerdo infantil”

Antonio Machado

Una tarde parda y fría
de invierno. Los colegiales
estudian. Monotonía
de lluvia tras los cristales.

Es la clase. En un cartel
se representa a Caín
fugitivo, y muerto Abel,
junto a una mancha carmín.
Con timbre sonoro y hueco
trueno el maestro, un anciano
mal vestido, enjuto y seco,
que lleva un libro en la mano.
Y todo un coro infantil
va cantando la lección:
«mil veces ciento, cien mil;
mil veces mil, un millón».

Una tarde parda y fría
de invierno. Los colegiales
estudian. Monotonía
de la lluvia en los cristales.

„Wspomnienie z dzieciństwa”

Wieczór posępny, zimny
i zimowy. Uczniowie się
uczą. Monotonia
wiatru z za okien.

Jest lekcja. Na plakacie
pojawia się Kaim
uciekinier, i zmarły Abel
razem z plamą karminu.
Głosem dzwięcznym i twardym
grzmi nauczyciel, starzec
źle ubrany, wychudzony
wysuszony, z książką w ręce.
I cały chór dziecięcy
podąża śpiewając, recytując lekcję
tysiąc razy, sto, sto tysięcy
tysiąc razy, tysiąc, milion.

Wieczór posępny, zimny
i zimowy. Uczniowie się
uczą. Monotonia
wiatru za oknem.

4. El poema cuarto (czwarty wiersz) y el poema quinto (piąty wiersz)

“Malestar y Noche”

Federico García Lorca

Abejaruco.
En tus árboles oscuros.
Noche de cielo balbuciente
y aire tartamudo. Tres borrachos eternizan
sus gestos de vino y luto.
Los astros de plomo giran
sobre un pie. Abejaruco.
En tus árboles oscuros.
Dolor de sien oprimida
con guirnaldas de minutos.
?Y tu silencio? Los tres
borrachos cantan desnudos.
Pespunte de seda virgen
tu canción. Abejaruco.
Uco uco uco uco. Abejaruco.

„Noc i niemoc”

Pszczołojadzie.
w drzewach twych ciemnych.
Noc bełkocząca niebem
i powietrzem zająkliwym.
Trzej pijacy uwieczniają
swe gesty wina i kiru.
Ołowiane gwiazdy wirują
na jednej nodze. Pszczołojadzie.
W drzewach twych ciemnych.
Ból skroni uciśniętej
minut girlandami.
A cisza twa? Trzej
pijacy śpiewają nago.
Przestębnij czystym jedwabiem
twoją pieśń. Pszczołojadzie.
Adzie adzie adzie adzie. Pszczołojadzie.

„Que muero porque no muero”
San Juan de la Cruz

Vivo sin vivir en mí
y de tal manera espero,
que muero porque no muero.

En mí yo no vivo ya,
y sin Dios vivir no puedo;
pues sin él y sin mí quedo,
este vivir, ¿qué será?
Mil muertes se me hará,
pues mi misma vida espero,
muriendo porque no muero.
Esta vida que yo viva
es privación de vivir;
y así, es contino morir
hasta que viva contigo.
Oye, mi Dios, lo digo,
que esta vida no la quiero;
que muero porque no muero.
Estando absente de ti,
¿qué vida puede tener,
sino muerte padecer,
la mayor que nunca vi?
Lástima tengo de mí,
pues de suerte persevero,
que muero porque no muero.(...)

(...)Y si me gozo, Señor,
con esperanza de verte,
en ver que puedo perderte
se me dobla mi dolor;
viviendo en tanto pavor
y esperando como espero,
muérome porque no muero
Sácame de aquesta muerte,
mi Dios, y dame la vida,
no me tengas impedida
en este lazo tan fuerte;
mira que peno por verte,
y mi mal es tan entero,
que muero porque no muero.
Llórate mi muerte ya
y lamentaré mi vida
en tanto que detenida
por mis pecados está.
!Oh mi Dios!, ¿cuándo será
cuando yo diga de vero:
vivo ya porque no muero

„Żywy jestem”

Żywy jestem, choć życia brak mi
I pewności przez to nabieram,
Że umieram, bo nie umieram.

Życia w sobie dawno nie czuję,
Niepodobna istnieć bez Boga;
Choć go szukam, pusta ma droga,
Więc byt jaki w duszy znajduję?
Tysiąc śmierci los mi gotuje,
Lecz nadziei, by żyć, nabieram
Umierając, gdy nie umieram.
To, co życiem język mój zowie,
Wszak niebytu jest monotonia
Uciążliwa jak wieczna agonია,
Aż wyzwolą mnie aniołowie.
Usłysz, Panie, głos mój co powie:
Egzystencji tej się wypieram,
Umierając, gdy nie umieram.
Gdy Cię, Boże, blisko nie stanie,
Cóż za żywot jeszcze mnie czeka?
Jeno cierpień wciągnie mnie rzeka,
Jeno ciężkie przyjdzie konanie.
Sam nad sobą mam zlitowanie,
Lecz ataki żalu odpieram,
Umierając, gdy nie umieram.

Panie, choć się wiarą upajam,
Że Twe łaski wieńczą mą drogę,
Wiedząc wszak, iż stracić Cię mogę,
Moją mękę znowuż podwajam.
Tak to lękiem serce nastrajam,
Lecz nadzieją nową wciąż wzbieram,
Umierając, gdy nie umieram.
Od śmiertelnej zbaw mnie niedoli
Boże mój, i daruj mi życie!
Niech już nie trwam w drętwym niebycie,
Co jak więzy gnębi i boli.
Oto ginę w tęsknej niewoli
I żal taki w duszy zawieram,
Że umieram, choć nie umieram.
Godne łzy Twej owo konanie,
Co obraca wniwecz istnienie,
Gdy nieczyste moje sumienie
Z grzechu podnieść się nie jest w stanie.
Kiedyż przyjdzie ta chwila, Panie -
Słów szlachetne złoto pozbieram,
By rzec: Żyję, bo nie umieram?

GRABACIÓN – Nagraña

1. **“Proverbios y Cantares” Antonio Machado**
<https://www.youtube.com/watch?v=w9KCTkPL74Y>
2. **“Miraba a la mar la vaca” Miguel de Unamuno**
3. **„Recuerdo infantil” Antonio Machado**
<https://www.youtube.com/watch?v=QQnCTnnTqSo>
4. **“Malestar y Noche” Federico García Lorca**
<https://www.youtube.com/watch?v=NolMVq94IFw>
5. **„Que muero porque no muero” San Juan de la Cruz**
<https://www.youtube.com/watch?v=2bIynNtaqKs>